

Warszawa, 28 czerwca 2016 r.

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz
niektórych innych ustaw**

(druk nr 216)

I. Cel i przedmiot ustawy

Podstawowym celem ustawy jest odciążenie sfery nauki i szkolnictwa wyższego od nadmiernych obowiązków o charakterze biurokratycznym. Ustawodawca dokonuje również zmian porządkujących, w tym wynikających z doświadczeń w stosowaniu niektórych przepisów z zakresu nauki i szkolnictwa wyższego, oraz zapewniających spójność w obrębie unormowań dotyczących tych zagadnień. Zmiany dokonywane ustawą mają się przyczynić do sprawniejszego funkcjonowania systemu nauki i szkolnictwa wyższego oraz podniesienia jakości kształcenia.

Zmiany w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym sprowadzają się m.in. do:

- 1) modyfikacji definicji pojęć „program kształcenia”, „Krajowe Ramy Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego” oraz „efekty uczenia się”, w celu zapewnienia spójności z ustawą z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji;
- 2) usunięcia regulacji, które umożliwiają limitowanie w uczelni miejsc dla osób podejmujących studia na kolejnym kierunku;
- 3) wyeliminowania regulacji przewidującej, że uczelnia może prowadzić studia podyplomowe w zakresie obszaru kształcenia, z którym związany jest co najmniej jeden kierunek studiów prowadzony przez uczelnię;
- 4) wyeliminowania przepisu stanowiącego, że Polska Komisja Akredytacyjna z urzędu ocenia jakość kształcenia na danym kierunku studiów, a także spełnianie warunków prowadzenia studiów;

- 5) usunięcia delegacji ustawowych do uregulowania w rozporządzeniach: warunków, jakie musi spełniać opis kwalifikacji pierwszego i drugiego stopnia, Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa wyższego (w tym opisu efektów kształcenia dla obszarów kształcenia) oraz wzorcowych efektów kształcenia dla wybranych kierunków studiów;
- 6) zastąpienia dotychczasowej delegacji ustawowej do uregulowania w rozporządzeniu podstawowych kryteriów i zakresu ocen programowej i instytucjonalnej, nową bardziej ogólną delegacją ustawową (bardziej szczegółowe kryteria określa w swoim statucie Polska Komisja Akredytacyjna);
- 7) umożliwienia uczelniom w związku z monitoringiem karier zawodowych ich absolwentów do dostępu do adresu poczty elektronicznej absolwenta;
- 8) uściślenia przepisu o utworzeniu publicznej uczelni zawodowej, jej likwidacji, zmianie jej nazwy oraz połączeniu tej uczelni z inną publiczną uczelnią zawodową, poprzez wskazanie, że ze stosownym wnioskiem może wystąpić również właściwy minister;
- 9) przyjęcia, że w ogólnopolskim wykazie nauczycieli akademickich i pracowników naukowych zamieszczana będzie informacja o prawomocnym orzeczeniu wobec nauczyciela kary dyscyplinarnej, o której mowa w art. 140 ust. 1 pkt 3 i 4 (nagana z pozbawieniem prawa do pełnienia funkcji kierowniczych w uczelniach na okres od trzech miesięcy do pięciu lat; pozbawienie prawa do wykonywania zawodu nauczyciela akademickiego na okres od pięciu miesięcy do pięciu lat lub na stałe) oraz, że informacja ta będzie podawana do publicznej wiadomości;
- 10) nałożenia na rektora obowiązku składania oświadczenia, że dane gromadzone w celu dokonania podziału dotacji, o których mowa w art. 94–94b, wprowadzone przez niego do Systemu POL-on, są zgodne ze stanem faktycznym;
- 11) zdjęcia z uczelni niepublicznej obowiązku przedstawienia ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego sprawozdania z wykonania planu rzeczowo-finansowego oraz przekazywania temu ministrowi planu rzeczowo-finansowego oraz nałożenia na taką uczelnię obowiązku przedstawienia ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego sprawozdania z wykorzystania środków przyznanych jej dotacji;
- 12) zdjęcia z rektora obowiązku przekazywania właściwemu ministrowi uchwał właściwych organów uczelni w sprawach przyjęcia lub zmiany statutu oraz przyjęcia lub zmiany regulaminu studiów lub regulaminu studiów doktoranckich oraz zasad i trybu przyjmowania na studia i studia doktoranckie wraz z uchwałami odpowiednio uczelnianego organu uchwałodawczego samorządu studenckiego oraz uczelnianego

- organu uchwałodawczego samorządu doktorantów i wprowadzenie w to miejsce obowiązku zamieszczania takich uchwał na stronie internetowej uczelni;
- 13) dodania podstawy prawnej dla ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego do realizowania przez niego, w trybie pozakonkursowym, projektów na rzecz podniesienia poziomu wiedzy w zakresie szkolnictwa wyższego dofinansowywanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej;
 - 14) określenia w sposób kompleksowy i generalny, na poziomie ustawy, zakresu działania Polskiej Komisji Akredytacyjnej w odniesieniu do dokonywania oceny programowej (ustawodawca m.in. odszedł od konieczności weryfikowania przez Komisję warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne, aby prowadzić studia na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia oraz uszczegółowił kryteria oceny);
 - 15) wyeliminowania regulacji umożliwiających Polskiej Komisji Akredytacyjnej dokonywanie oceny działalności podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni (oceny instytucjonalnej);
 - 16) umożliwienia Polskiej Komisji Akredytacyjnej dokonywania oceny programowej szkół wyższych i wyższych seminariów duchownych prowadzonych przez kościoły i związki wyznaniowe (na wniosek tych uczelni);
 - 17) przyjęcia, iż ocena programowa będzie obejmowała kwalifikacje również innych niż nauczyciele akademicy osób prowadzących zajęcia ze studentami oraz, że Polska Komisja Akredytacyjna będzie mogła przetwarzać dane takich osób; Polska Komisja Akredytacyjna nie będzie mogła natomiast przetwarzać danych doktorantów (chyba, że ci będą prowadzili zajęcia ze studentami);
 - 18) uproszczenia regulacji dotyczących konwentu w uczelniach publicznych;
 - 19) wyeliminowania obowiązku zamieszczania przez uczelnię na swojej stronie internetowej informacji o wysokości kosztów ponoszonych w zakresie niezbędnym do świadczenia usług edukacyjnych;
 - 20) uzupełnienia i doprecyzowania przepisów regulujących kwestię programu naprawczego uczelni publicznej (m.in. wskazano szerszy katalog dotacji, których suma składa się na kwotę służącą obliczeniu progu, którego przekroczenie uzasadnia wprowadzenie programu naprawczego, przyjęto, że program naprawczy będzie realizowany w okresie nie dłuższym niż do końca roku, w którym upływają trzy lata od dnia uchwalenia programu naprawczego oraz dodano nowe przesłanki uzasadniające powołanie osoby pełniącej obowiązki rektora, której powierza się zadania dotyczące opracowania i wdrożenia programu naprawczego);

- 21) ułatwienia zatrudnienia na stanowisku profesora nadzwyczajnego lub profesora wizytującego osoby niespełniającej wymagań określonych odpowiednio w art. 114 ust. 2 i 3 nowelizowanej ustawy;
- 22) przyjęcia, że przepisów o postępowaniu konkursowym nie będzie się stosowało w przypadku zatrudnienia na czas określony nauczyciela akademickiego na tym samym stanowisku, jeżeli poprzednie zatrudnienie trwało nie krócej niż trzy lata, bez względu na sposób nawiązania stosunku pracy (zakresem wyłączenia objęto stosunki pracy na podstawie mianowania);
- 23) poszerzenia katalogu podmiotów, w których nauczyciel akademicki może podejmować zatrudnienie bez konieczności uzyskania zgody rektora (m.in. o: szkoły, placówki kształcenia ustawicznego, placówki artystyczne i placówki oświatowo-wychowawcze);
- 24) przyjęcia, że oceny okresowej nauczyciela akademickiego dokonuje się nie rzadziej niż raz na cztery lata lub na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej, w której zatrudniony jest nauczyciel (dotychczas nie rzadziej niż raz na dwa lata) oraz, że oceny nauczyciela przez studentów i doktorantów dokonywać się będzie co najmniej raz w roku;
- 25) rezygnacji z obowiązku ogłaszania przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego w dzienniku urzędowym sentencji prawomocnych orzeczeń komisji dyscyplinarnych do spraw nauczycieli akademickich orzekających karę pozbawienia prawa do wykonywania zawodu nauczyciela akademickiego;
- 26) modyfikacji zasad przenoszenia i uznawania zajęć zaliczonych przez studenta w jednostce organizacyjnej uczelni macierzystej lub w innej uczelni, w tym zagranicznej;
- 27) zmiany podmiotu właściwego do prowadzenia na rzecz studentów szkoleń w zakresie ich praw i obowiązków (będzie za to odpowiedzialny samorząd studencki uczelni) oraz nałożenia na Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej obowiązków zapewnienia przygotowania przedstawicielom samorządów uczelnianych do prowadzenia szkoleń oraz podejmowania działań promocyjnych dotyczących praw i obowiązków studenta;
- 29) przyjęcia, iż środki z dotacji, przeznaczone na stypendia rektora dla najlepszych studentów będą mogły stanowić nie więcej niż 60% środków przeznaczonych łącznie na stypendia rektora dla najlepszych studentów, stypendia socjalne oraz zapomogi; dotychczas nie mogły one przekroczyć 40% takich środków;
- 28) przyjęcia, że przebywanie w pieczy zastępczej w dniu osiągnięcia pełnoletności będzie dodatkową przesłanką otrzymania przez studenta stypendium socjalnego;

- 29) umożliwienia przyznawania stypendium rektora studentom pierwszego roku studiów będącym laureatami lub finalistami olimpiad, niezależnie od tego czy profil olimpiady jest zgodny z obszarem wiedzy, do którego został przyporządkowany kierunek studiów;
- 30) wprowadzenia uregulowań dotyczących uwierzytelniania dokumentów wydawanych przez uczelnię w związku z przebiegiem lub ukończeniem studiów i studiów podyplomowych, przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą;
- 31) wprowadzenia uregulowań, których celem jest podniesienie jakości studiów doktoranckich; przyjęto w szczególności, że jednostce organizacyjnej uczelni oraz w jednostce naukowej liczba uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich nie może być mniejsza od liczby uczestników niestacjonarnych studiów doktoranckich (zmiany w tym zakresie uwzględniają zalecenia i spostrzeżenia zawarte w Informacji o wynikach kontroli Najwyższej Izby Kontroli – *„Kształcenie na studiach doktoranckich”*).

Ponadto ustawodawca nowelizuje ustawę z dnia 17 lipca 1998 r. o pożyczkach i kredytach studenckich, ustawę z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, ustawę z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki, ustawę z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych, ustawę z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk, ustawę z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw oraz ustawę z dnia 25 września 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wspieraniem innowacyjności.

Zmiana w ustawie z dnia 17 lipca 1998 r. o pożyczkach i kredytach studenckich zmierza do doprecyzowania, że, okresami, w których nie wypłaca się rat pożyczek i kredytów studenckich, są również przerwy w odbywaniu studiów udzielone zgodnie z regulaminem studiów, inne niż urlopy. Ponadto ustawodawca eliminuje konieczność corocznego wydawania rozporządzenia określającego wysokość kredytu studenckiego i pożyczki studenckiej w danym roku akademickim.

Nowela ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki ma na celu m.in. uzupełnienie ustawy o przepisy:

- 1) określające wpływ zmiany nazwy jednostki organizacyjnej, włączenia jednostki do innej jednostki organizacyjnej, zmiany nazwy szkoły wyższej, połączenia szkół wyższych oraz włączenia szkoły wyższej do innej szkoły wyższej na posiadane przez jednostki lub szkoły uprawnienia do nadawania stopnia doktora lub doktora habilitowanego;

- 2) dotyczące uwierzytelniania dyplomów doktorskich i ich duplikatów, przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą.

W ustawie z dnia 30 kwietnia 2016 r. o zasadach finansowania nauki m.in.:

- 1) doprecyzowano zakres danych dotyczących gospodarowania finansami jednostki naukowej, przetwarzanych w Systemie POL-on;
- 2) zniesiono obowiązek określania w umowie dotyczącej stypendium dla wybitnych naukowców zasad rozliczania przyznanych środków;
- 3) umożliwiono złożenie oświadczenia dotyczącego zamiaru utworzenia konsorcjum naukowego, sieci naukowej, centrum naukowo-przemysłowego, centrum naukowego Polskiej Akademii Nauk oraz centrum naukowego uczelni, w przypadku gdy przed upływem terminu składania wniosków o przyznanie środków finansowych nie jest możliwe zawarcie umowy dotyczącej utworzenia takiego podmiotu;
- 4) zrezygnowano z obowiązku dołączania do wniosku o przyznanie stypendium dla wybitnych młodych naukowców wyciągu z protokołu posiedzenia rady jednostki naukowej;
- 5) przyjęto, że projekty obejmujące badania naukowe lub prace rozwojowe, w których wartość przyznanego dofinansowania przekracza 3 mln zł, podlegające audytowi na podstawie przepisów odrębnych, nie będą podlegały audytowi zewnętrznemu przeprowadzanemu na podstawie ustawy o zasadach finansowania nauki;
- 6) uściślono, że w przypadku uczelni, w których nie wyodrębniono podstawowych jednostek organizacyjnych, kompleksową ocenę działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej przeprowadza się w odniesieniu do całej uczelni oraz kategorię naukową przyznaje się całej uczelni.

Zmieniając ustawę z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych przyjęto, że pracownicy naukowi (bez względu na stanowisko) i pracownicy badawczo-techniczni będą podlegali ocenom okresowym nie rzadziej niż raz na cztery lata. Podobnej zmiany dokonano w ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk i przyjęto, iż wszyscy pracownicy naukowi będą podlegali ocenom okresowym nie rzadziej niż raz na cztery lata.

Modyfikacja ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw polega na wydłużeniu do dnia 31 grudnia 2017 r. terminu na dostosowanie profili i programów kształcenia studiów pierwszego stopnia na kierunkach utworzonych przed dniem 1 października 2014 r. do wymagań ustawowych

i spowoduje ujednoczenie tego terminu dla studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich.

W ustawie z dnia 25 września 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wspieraniem innowacyjności dokonuje się zmiany będącej konsekwencją zmiany dokonywanej opiniowaną ustawą, która polega na uchyleniu art. 115 ust. 1b ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym,.

W art. 19–22 opiniowanej ustawy sformułowano przepisy przejściowe i dostosowujące związane z dokonywanymi w systemie prawnym zmianami.

Opiniowana ustawa wejdzie w życie z dniem 1 października 2016 r., z wyjątkiem:

- 1) przepisów zdejmujących z uczelni niepublicznej obowiązki przedstawienia ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego sprawozdania z wykonania planu rzeczowo-finansowego oraz przekazywania temu ministrowi planu rzeczowo-finansowego,
- 2) przepisu nakładającego na uczelnię niepubliczną obowiązek przedstawienia ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego sprawozdania z wykorzystania środków przyznanych dotacji,
- 3) przepisu zwiększającego limit środków, które mogą być przeznaczone na stypendia rektora dla najlepszych studentów;
- 4) przepisu zmieniającego podmiot właściwy do prowadzenia na rzecz studentów szkoleń w zakresie ich praw i obowiązków oraz nakładającego na Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej obowiązków zapewnienia przygotowania przedstawicielom samorządów uczelnianych do prowadzenia szkoleń oraz podejmowania działań promocyjnych dotyczących praw i obowiązków studenta;
- 5) przepisów eliminujących konieczność corocznego wydawania rozporządzenia określającego wysokość kredytu studenckiego i pożyczki studenckiej w danym roku akademickim,
- 6) przepisu zmieniającego delegację ustawową do wydania rozporządzenia określającego m.in. tryb przyznawania kategorii naukowych

– które to zmiany wejdą w życie 1 stycznia 2017 r.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę na 21. posiedzeniu w dniu 23 czerwca 2016 r. Projekt ustawy był przedłożeniem rządowym (druk sejmowy nr 556). Marszałek Sejmu skierował projekt do

pierwszego czytania do sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży. Komisja ta po przeprowadzeniu pierwszego czytania i rozpatrzeniu projektu na posiedzeniu w dniu 9 czerwca 2016 r. rekomendowała Sejmowi uchwalenie ustawy w brzmieniu zaproponowanym w swoim sprawozdaniu (druk sejmowy nr 565). II czytanie projektu ustawy odbyło się 21 czerwca 2016 r. W jego trakcie zgłoszono 12 poprawek (10 z nich Sejm przyjął).

W trakcie prac nad projektem w Sejmie m.in.:

- 1) dokonano zmian ułatwiających prowadzenie studiów podyplomowych;
- 2) wyeliminowano przepis stanowiący, że Polska Komisja Akredytacyjna z urzędu ocenia jakość kształcenia na danym kierunku studiów, a także spełnianie warunków prowadzenia studiów;
- 3) przyjęto, że zamieszczana w ogólnopolskim wykazie nauczycieli akademickich i pracowników naukowych informacja o prawomocnym orzeczeniu wobec nauczyciela kary dyscyplinarnej, o której mowa w art. 140 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, będzie podawana do publicznej wiadomości;
- 4) wyeliminowano regulacje umożliwiające dokonywanie oceny instytucjonalnej;
- 5) zmodyfikowano zasady przenoszenia i uznawania zajęć zaliczonych przez studenta w jednostce organizacyjnej uczelni macierzystej lub w innej uczelni, w tym zagranicznej;
- 6) przyjęto, iż uchwały senatu uczelni dotyczące rekrutacji nie będą przesyłane ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego;
- 7) przyjęto, iż środki z dotacji, przeznaczone na stypendia rektora dla najlepszych studentów będą mogły stanowić nie więcej niż 60% środków przeznaczonych łącznie na stypendia rektora dla najlepszych studentów, stypendia socjalne oraz zapomogi;
- 8) określono maksymalny limit wysokości opłaty za uwierzytelnienie dokumentu;
- 9) dodano przepisy określające wpływ zmiany nazwy jednostki organizacyjnej, włączenia jednostki do innej jednostki organizacyjnej, zmiany nazwy szkoły wyższej, połączenia szkół wyższych oraz włączenia szkoły wyższej do innej szkoły wyższej na posiadane przez jednostki lub szkoły uprawnienia do nadawania stopnia doktora lub doktora habilitowanego (dodatkowa zmiana w ustawie o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki);
- 10) uściślono, że w przypadku uczelni, w których nie wyodrębniono podstawowych jednostek organizacyjnych, kompleksową ocenę działalności naukowej lub badawczo-

rozwojowej przeprowadza się w odniesieniu do całej uczelni oraz kategorię naukową przyznaje się całej uczelni;

11) uzupełniono przepisy przejściowe.

III. Uwagi szczegółowe

1) art. 1 pkt 37, art. 191b ust. 5 – ustawodawca przesądając, że maksymalna wysokość opłaty za uwierzytelnienie dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą wynosić będzie 2% minimalnego wynagrodzenia za pracę, doprecyzował, że ma on na myśli minimalne wynagrodzenie za pracę ustalone na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Należy zwrócić uwagę, iż w art. 86e ust. 2, odnosząc się do minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustawodawca takiego doprecyzowania nie dokonał, uznając zapewne, że jest to oczywiste. Mając na uwadze konieczność zapewnienia konsekwencji w zakresie sposobu odnoszenia się do tej samej instytucji prawnej, w art. 191b w ust. 5 należałoby skreślić wyrazy „ustalonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2015 r. poz. 2008)”. Pozostawienie przepisu bez zmian może rodzić wątpliwości co do treści art. 86e ust. 2. Skoro w dodawanym art. 191b ust. 5 ustawodawca mówi o minimalnym wynagrodzeniu za pracę ustalonym na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, to o jakim minimalnym wynagrodzeniu jest mowa w art. 86e ust. 2? Analogiczny do art. 191b ust. 5 przepis ustawodawca dodaje do ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki – art. 29c ust. 1, z tym że w przypadku tego przepisu odwołanie się do ustawy o minimalnym wynagrodzeniu nie budzi zastrzeżeń, ponieważ przepis ten będzie jedyną regulacją w ustawie, odnoszącą się do minimalnego wynagrodzenia.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 37, w art. 191b w ust. 5 skreśla się wyrazy „ustalonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2015 r. poz. 2008)”;

2) art. 9 ust. 1 pkt 1 – w przepisie tym posłużono się określeniem złożonym w postaci skróconej, pomimo niesformułowania przez ustawodawcę skrótu. Ustawodawca zamiast

sformułowania „Krajowe Ramy Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego” (za art. 2 ust. 1 pkt 18a ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym) posłużył się określeniem „Krajowe Ramy Kwalifikacji”. Fakt, iż skrót taki wprowadzono w art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. b ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, nie oznacza, że można się nim posługiwać w przepisach innego aktu normatywnego. Zgodnie z Zasadami techniki prawodawczej skrót można się posługiwać wyłącznie w akcie, na potrzeby którego skrót został wprowadzony. Skrót wprowadzony w ustawie nowelizowanej nie „przechodzi” do przepisów przejściowych i dostosowujących sformułowanych w ustawie nowelizującej.

Propozycja poprawki:

w art. 9 w ust. 1 w pkt 1 po wyrazie „Kwalifikacji” dodaje się wyrazy „dla Szkolnictwa Wyższego”;

- 3) art. 17 – w związku z tym przepisem nasuwa się pytanie, dlaczego w pkt 1 tego artykułu mówi się o rozpoczęciu kształcenia po dniu 30 września (a więc *de facto* od 1 października), zaś w pkt 2 o rozpoczęciu kształcenia po dniu 1 października (a więc *de facto* od 2 października)?
- 4) art. 22 ust. 1 pkt 1 i 3 – w myśl § 33 ust. 1 i 2 Zasad techniki prawodawczej, jeżeli akt wykonawczy wydany na podstawie uchylanego albo zmienianego przepisu upoważniającego **nie jest niezgodny** z nową albo znowelizowaną ustawą, można go wyjątkowo zachować czasowo w mocy do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie nowego albo zmienionego przepisu upoważniającego. Nie zachowuje się czasowo w mocy tylko **niektórych** przepisów aktu wykonawczego wydanego na podstawie uchylanego albo zmienianego przepisu upoważniającego. W związku z tym, że ustawa eliminuje z polskiego porządku prawnego instytucję oceny instytucjonalnej, powstaje wątpliwość, czy dopuszczalne – w świetle wyżej wskazanych zasad – jest czasowe utrzymanie w mocy rozporządzenia wydanego na podstawie art. 9 ust. 3 pkt 3 i 4 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym (rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie podstawowych kryteriów i zakresu oceny programowej oraz oceny instytucjonalnej). Wydaje się, że rozporządzenia tego, jako całości, nie da się pogodzić ze znowelizowaną ustawą. Rozporządzenie to będzie nadal regulowało kwestie oceny

instytucjonalnej, pomimo tego, że Polska Komisja Akredytacyjna nie będzie mogła już takiej oceny dokonywać. Ograniczenia w zakresie czasowego utrzymywania w mocy dotychczasowych aktów wykonawczych mają gwarantować, iż w systemie prawnym nie znajdą się akty niezgodne z aktami wyższego rzędu, a więc że nie zostanie naruszona zasada hierarchicznej budowy systemu aktów prawnych. Nie ma wątpliwości, że przepis przejściowy utrzymujący w mocy rozporządzenie wydane na podstawie art. 9 ust. 3 pkt 3 i 4 byłby dopuszczalny, gdyby ustawa została uchwalona w brzmieniu zaproponowanym w projekcie.

Analogiczna wątpliwość dotyczy czasowego utrzymania w mocy rozporządzenia wydanego na podstawie art. 28a ust. 8 ustawy o zasadach finansowania nauki (rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 października 2015 r. w sprawie szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania i rozliczania stypendiów naukowych dla wybitnych młodych naukowców). W związku z tym, iż decyzją ustawodawcy środki przekazane na wypłatę stypendiów naukowych dla wybitnych młodych naukowców zatrudnionych w jednostkach naukowych nie będą podlegały rozliczaniu, trudno będzie uznać za zgodny z ustawą upoważniającą akt wykonawczy, który w swoim § 6 reguluje procedurę rozliczania środków (nakłada w tym zakresie stosowne obowiązki).

W przypadku uznania uwagi za zasadną, należałoby przyjąć niżej sformułowaną poprawkę.

Propozycja poprawki:

w art. 22 w ust. 1:

- a) w pkt 1 skreśla się wyrazy „art. 9 ust. 3 pkt 3 i 4,” oraz wyrazy „art. 48a ust. 7”,
- b) skreśla się pkt 3.

Jakub Zabielski

Główny legislator